ДАРАГІЯ СЯБРЫ! З НОВЫМ НАВУЧАЛЬНЫМ ГОДАМ І ДНЁМ ВЕДАЎ!

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

Гомельскі універсітэт

№ 11 (967) | СЕРАДА, 1 верасня 1999 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць два разы ў месяц | Цана дагаворная

Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь нумар 394

Аб прысуджэнні Гомельскаму дзяржаўнаму універсітэту імя Францыска Скарыны Ганаровага дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь

За асаблівыя дасягненні ў сацыяльна-культурным развіцці прысудзіць Гомельскаму дзяржаўнаму універсітэту імя Францыска Скарыны Ганаровы дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнка.

15 ліпеня 1999г.
г.Мінск.

Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь нумар 395

Аб узнагароджанні работнікаў Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Францыска Скарыны дзяржаўнымі ўзнагародамі Рэспублікі Беларусь

За шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць, вялікі асабісты ўклад у развіццё вышэйшай школы ўзнагародзіць работнікаў Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Францыска Скарыны:

Медалём "За працоўныя заслугі"

ЛІНА Дзмітрыя Рыгоравіча – прарэктара па навуковай рабоце

МАКСІМЕЯ Івана Васільевіча – загадчыка кафедры матэматычных праблем кіравання

Медалём Францыска Скарыны

СТАНКЕВІЧ Аляксандру Аляксандраўну – загадчыка кафедры беларускай мовы

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнка.

15 ліпеня 1999г.
г.Мінск.

За шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць, дасягнутыя поспехі ў падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў і ў сувязі з 30-годдзем стварэння Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Францыска Скарыны Ганаровай граматай абласнога Савета дэпутатаў узнагароджаны **КАЛУГІН** Аляксей Савельевіч – прафесар кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін.

* * *

За шматгадовую плённую працу, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і ў сувязі з 30-годдзем стварэння Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Ф.Скарыны Ганаровай граматай абласнога Савета дэпутатаў узнагароджаны **ГАПЕЕЎ** Вячаслаў Пятровіч – начальнік аддзела выхаваўчай работы з моладдзю; **ДАЛІНСКІ** Міхаіл Сямёнавіч – начальнік інфармацыйна-вылічальнага цэнтра; **САФОНАЎ** Васіль Рыгоравіч – начальнік навукова-даследчага сектара; **УСОВІЧ** Канстанцін Сяргеевіч – загадчык музея Францыска Скарыны.

Залатая медалістка з в.Новая Гута Гомельскага раёна Анастасія Лявоненка здала экзамен па біялогіі на "выдатна" і стала першакурсніцай біялагічнага факультэта.

ВЫБРАНЫ ЧЛЕНАМІ-КАРЭСПАНДЭНТАМІ БЕЛАРУСКАЙ АКАДЭМІІ АДУКАЦЫІ

Яшчэ ў чатырох вучоных нашага універсітэта павысіўся навуковы статус. Членамі-карэспандэнтамі Беларускай акадэміі адукацыі пасля выбараў, якія адбыліся тут у канцы чэрвеня г.г., сталі доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі **М.В.Максіменка**; доктар тэхнічных навук, прафесар, загадчык кафедры ВМ і праграміравання **В.В.Мажароўскі**; доктар філалагічных навук, загадчык кафедры беларускай мовы **А.А.Станкевіч** і доктар біялагічных навук, прафесар кафедры батанікі і фізіялогіі раслін **Л.М.Сапегін**.

НАШАЙ ГАЗЕЦЕ – 30 ГАДОЎ

Рэктарат, прафком выкладчыкаў і супрацоўнікаў, прафком студэнтаў, іншыя грамадскія арганізацыі Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Ф.Скарыны горача віншуюць калектыў рэдакцыі шматгранжнай газеты "Гомельскі універсітэт", усіх яе аўтараў і чытачоў са знамянальным юбілеем — 30-годдзем з дня выхаду ў свет першага нумара перыядычнага выдання.

Стварэнне друкаванага органа ў толькі што адкрытым тады нашым універсітэце ў з'явілася значнай падзеяй у жыцці шматтысячнага калектыву выкладчыкаў, супрацоўнікаў, студэнтаў і аспірантаў.

На працягу трох дзесяцігоддзяў газета імкнулася быць у авангардзе за станаўленне і развіццё вядучай вышэйшай навучальнай, навуковай і культурнай установы Беларускага Палесся, садзейнічала якаснаму паляпшэнню навучальнага і выхаваўчага працэсаў, па меры магчымасцей вяла барацьбу з меўшымі месца недахопамі.

Шчыра жадаем, каб універсітэцкая газета і ў далейшым паспяхова вырашала стаячыя перад ёю задачы, выклікала ў сваіх чытачоў яшчэ большую цікавасць, паранейшаму карысталася сярод іх папулярнасцю і ўсеагульнай падтрымкай.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат, выкладчыкі і студэнты фізічнага факультэта горача віншуюць загадчыка кафедры агульнай фізікі доктара фізіка-матэматычных навук **СЕМЧАНКУ** Ігара Валянцінавіча з прысваеннем яму прэзідыумам БелВАКа вучонага звання прафесар.

* * *

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, калектыў кафедры беларускай культуры горача віншуюць ст. выкладчыка названай кафедры, старшыню прафкома студэнтаў **КОЛТЫШАВУ** Надзею Іванаўну з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата педагагічных навук.

* * *

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, кафедра АЛФК горача віншуюць выкладчыка **БАНДАРЭНКА** Алу Яўгенаўну з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата педагагічных навук.

ПРЫСВОЕНЫ ГАНАРОВЫЯ ЗВАННІ

На апошнім Савеце універсітэта мінулага навучальнага года, якое адбылося 24 чэрвеня, званне Ганаровага доктара ГДУ імя Ф.Скарыны было прысвоена віцэ-прэзідэнту універсітэта Овернь-І, дырэктару Інстытута кіравання, садырэктару Франка-Беларускага інстытута кіравання (Клермон-Феран, Францыя) Морысу **Шэневуа**.

Нагадаем, што такое званне было прысвоена яшчэ ў лістападзе мінулага года і прафесару Пізанскага універсітэта (Італія) Гаэтана **Барлета**.

Званне Ганаровага прафесара прысвоена акадэміку НАН Беларусі, загадчыку кафедры педагогікі **І.Ф.Харламаву**; прафесару кафедры беларускай мовы **У.В.Анічэнку**; прафесару кафедры геаграфіі **В.А.Вахрушаву**.

НАВУКОВЫ ПОШУК ДАЕ АДДАЧУ

Прадстаўляць свае тэхнічныя распрацоўкі на выстаўцы высокага рангу для навуковага калектыву — момант адказны і пачэсны. Навукова-даследчай лабараторыі "Новыя матэрыялы і тэхналогіі" фізічнага факультэта выпаў гонар паказаць свае экспанаты на выстаўцы дасягненняў беларускіх вучоных у галіне лазернай тэхнікі і тэхналогіі, якая наладжвалася летам у Інстытуце фізікі НАН Беларусі да візіту сюды Прэзідэнта рэспублікі А.Р.Лукашэнкі. Тут было прадстаўлена ўсё лепшае, што распрацавана ў гэтай галіне.

Даследчыкі-распрацоўшчыкі універсітэцкай лабараторыі, у якой працуюць навуковыя супрацоўнікі В.Мышкавец, А.Максіменка, аспірант Ю.Нікіцюк, студэнт-выпускнік фізічнага факультэта І.Каморнікаў на чале з дацэнтам С.В.Шалупаевым, дэманстравалі на ёй узоры лазернай тэхнікі рэзкі металічных і неметалічных металаў (кераміка, шкло і інш.), лазернай зваркі, лазерная тэрмаўмацавання і інш. Першая з названых распрацовак знайшла практычнае прымяненне — укаранёна на заводзе "Модуль" вытворчага аб'яднання "Карал".

Прадстаўленым на выстаўцы экспанатам гомельскіх фізікаў кіраўнік дзяржавы даў высокую ацэнку. Гэта падкрэсліў у сваім падзякаваным пісьме, дасланым у ГДУ на адрас рэктара Л.А.Шаматкова, прэзідэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі акадэмік А.П.Вайтовіч.

Т.ДУБЯК.

МІЖНАРОДНАЯ ШКОЛА-СЕМІНАР

Развіццю навукі ў Беларусі ў многім садзейнічаюць міжнародныя сімпозіумы, канферэнцыі і семінары па розных напрамках навуковага пошуку, якія праводзяцца на тэрыторыі рэспублікі. Для Гомельшчыны сталі традыцыйнымі міжнародныя школы-семінары па актуальных праблемах фізікі мікрасвету. Такія школы праводзіліся на базе пансіяната "Залатыя пяскі" у 1971, 1973, 1977 і 1997 гадах. Чарговая школа-семінар праходзіла тут ж у канцы ліпеня - пачатку жніўня гэтага года. Яе арганізатарамі з'яўляліся Аб'яднаны інстытут ядзерных даследаванняў, Нацыянальны цэнтр фізікі часціц і высокіх энергій, Інстытут фізікі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, ГДУ імя Ф.Скарыны, Інстытут механікі металапалімерных сістэм імя У.А.Белага, ГТУ імя П.О.Сухога, БелДУТ.

Лекцыі і даклады на семінары былі прадстаўлены вучонымі якіх устаноў-арганізатараў гэтага мерапрыемства, так і сусветна вядомых навуковых цэнтраў ЗША, ФРГ, Швейцарыі, Францыі, Італіі, Чэхіі, Аўстрыі, некаторых краін СНД.

Ад нашага універсітэта ў рабоце школы-семінара прынялі ўдзел і выступілі з дакладамі загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі прафесар М.В.Максіменка, дацэнты гэтай кафедры В.М.Капшай і В.В.Андрэеў.

Вопыт

ВУЧОНЫЯ – СПАРТСМЕНАМ

Нядаўна ў Мінску адбыўся міжнародны навуковы кангрэс "Фізічная культура, спорт, турызм у новых умовах развіцця краін СНД". Адным з яго ўдзельнікаў быў загадчык кафедры фізічнага выхавання і спорту нашага універсітэта кандыдат педагагічных навук, дацэнт, заслужаны трэнер Беларусі Віктар Каляда.

— Падобны кангрэс вучоных СНД праводзіўся ўпершыню, — сказаў ён. — У яго рабоце прымалі ўдзел кіраўнікі Расійскага і Беларускага НДІ фізічнай культуры, вучоныя, вядомыя спартсмены і трэнеры. Гомельшчына была прадстаўлена трыма ВНУ — ГДУ імя Ф.Скарыны, Гомельскім дзяржаўным тэхнічным універсітэтам ім. П.Сухога і медінстытутам. На кангрэсе разглядаліся і абмяркоўваліся пытанні стану здароўя, фізічнага развіцця, падрыхтаванасці розных дэмаграфічных груп насельніцтва краін СНД. Абмеркавана тэма спорту, турызму як умовы інтэграцыі сацыяльна-эканамічнага развіцця, форм, сродкаў і метадаў фізічнага выхавання насельніцтва на тэрыторыях, пацярпеўшых ад экалагічных і тэхнагенных катастроф. Гаварылі мы і аб медыка-біялагічных праблемах фізічнай культуры і спорту.

Да сказанага дададзім, што больш за ўсіх работ на кангрэсе — 25 — прадставілі вучоныя Гомельшчыны. Дэлегацыя нашай вобласці была таксама самай прадстаўнічай — 14 чалавек.

Былі адзначаны даклады загадчыкаў кафедр нашага універсітэта В.А.Каляды і М.Р.Кошмана, дацэнта У.А.Мядзведзева.

Такім чынам, вучоныя ўносяць свой уклад у развіццё фізкультуры і спорту. А без іх намаганняў дасягнуць добрых вынікаў у аздараўленні насельніцтва, як і ў вялікім спорце, немагчыма.

Юбілей студэнцкай газеты

ТРЫБУНА ДЛЯ ШМАТЛІКАЙ АЎДЫТОРЫІ

1-га верасня 1969 года ў гісторыю другога на той час у Беларусі Гомельскага дзяржаўнага універсітэта ўпісана адметнай старонкай. Тады адбылося ўрачыстае пасвячэнне ў студэнты юнакоў і дзяўчат яго пачатковага набору. І ім пашчасціла трымаць у руках і чытаць першы нумар шматтыражнай газеты "Гомельскі універсітэт". Ён выйшаў у свет усяго праз чатыры месяцы пасля адкрыцця ГДУ, што з'явілася вялікай нечаканасцю і вельмі прыемнай падзеяй. Уласны друкаваны орган адразу стаў надзейнай трыбунай для шырокага і ўсебаковага асвятлення універсітэцкага жыцця, паглыблення ўзаемазносін студэнтаў і іх педагогаў.

Першым рэдактарам універсітэцкай газеты прызначылі маладога журналіста Уладзіміра Гулевіча. У далейшым ён прайшоў вялікую творчую школу, працаваў на адказных пасадах у рэспубліканскіх выданнях, а цяпер узначальвае прэсцэнтр пасольства Рэспублікі Беларусь у Расійскай Федэрацыі.

Пэўны час газету ўзначальвалі прафесійны журналіст Кастусь Калінаў і выпускнік універсітэцкай аспірантуры, цяпер прарэктар універсітэта па вучэбнай і выхаваўчай рабоце, кандыдат філалагічных навук, дацэнт, член Саюза журналістаў Беларусі Мікола Воінаў. І вось ужо амаль 27 гадоў яе рэдагуе аўтар гэтых радкоў.

З нагоды 30-гадовага юбілею нашай газеты сёння ёсць аб чым успомніць і што нагадаць. Прыемна, што ўвесь час яна мае сваіх актыўных аўтараў. Іх пералік заняў бы шмат месца.

На пачатку выдання на старонках шматтыражкі ва ўвесь голас заявілі аб сабе маладыя таленавітыя паэты Віктар Ярац, Таіса Мельчанка, Ніна Шкляраева, Міхась Башлакоў, Рыгор Андрыявец, Алесь Дубровскі. Дастойна прынялі ад іх літаратурную эстафету Анатоль Сыс, які даўно заслужыў шырокае прызнанне і лічыцца сапраўдным лідэрам маладой беларускай паэзіі, Вольга Куртаніч, Ларыса Раманава, Едрусь Акулін.

Асобна хочацца сказаць пра Анатоля Зэкава. Менавіта 30 гадоў таму ён надрукаваў у газеце "Піянер Беларусі" свой першы верш, які стаў выдатным пачаткам. У нашым універсітэце Анатоль быў адным з найбольш актыўных членаў літаб'яднання. Часцей, чым чые-небудзь іншыя, яго вершы змяшчаліся на старонках шматтыражкі. Цяпер у нашай краіне ён вядомы не толькі як таленавіты паэт, але і як рэдактар "Беларускай лясной газеты".

Яшчэ ў студэнцкія гады штатным супрацоўнікам нашай газеты стаў Алег Шведаў. Па заканчэнні вучобы ён працаваў у раённых і абласной газетах Гомельшчыны, у рэспубліканскай "Беларускай ніве", адкуль перайшоў у адну з рэдакцый Беларускага тэлеграфнага агенцтва.

Трэба адзначыць, што сярод былых і цяперашніх аўтараў нашай газеты — больш дзесяці членаў Саюза пісьменнікаў Рэспублікі Беларусь. Далёка не кожная студэнцкая газета мае такі спіс майстроў мастацкага слова.

Зараз можна назваць імёны многіх былых студэнтаў, якія ў час вучобы плённа супрацоўнічалі з нашай газетай, а потым сталі навукоўцамі. Першым з іх назавем доктара філалагічных навук Алеся Нядадуца. У хуткім часе будзе трымаць выпрабаванне на атрыманне такой жа вучонай ступені дацэнт кафедры рускай літаратуры Іван Афанасьеў. Кандыдатамі філалагічных навук сталі паэты Ірына Багдановіч — супрацоўніца Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і былы карэспандэнт "Гомельскага універсітэта" Алесь Лозка, які цяпер узначальвае адно з падраздзяленняў Міністэрства адукацыі краіны.

Да нялёгкай, але вельмі цікавай і захапляльнай працы на ніве журналістыкі па заканчэнні нашага універсітэта далучаюцца не толькі філолагі, але і спецыялісты іншых прафесій. Так, гісторык Віктар Маючы цяпер узначальвае Гомельскае абласное тэлерадыёаб'яднанне, у калектыве якога працуе яшчэ некалькі выпускнікоў ГДУ. А фізік па адукацыі Мікола Дзямчыхін рэдагуе гарадскую газету "Гомельскія ведамасці". Выхаванцы універсітэта, чый журналісцкі шлях пачынаўся з нашай студэнцкай шматтыражкі, плённа працуюць таксама ў рэдакцыях абласной і большасці раённых газет Гомельшчыны. Яшчэ большая перспектыва прадбачыцца пасля таго, калі ў бягучым навучальным годзе на філалагічным факультэце адкрыецца спецыялізацыя па журналістыцы.

Універсітэцкай шматтыражка за 30 гадоў існавання дасягнула сталасці і прызнання шырокай аўдыторыі чытачоў. Мы радуемся кожнай трапнай публікацыі, перажываем за праблемы. Але як бы там не было, нават пры цяперашніх велізарных затратах на выданне, адназначна ўсвядомілі: універсітэту без сваёй газеты не абысціся. Яна стала вельмі важным органам жывога арганізму яго шматтысячнага калектыву.

Ул. БАЛОГА,
рэдактар газеты "Гомельскі універсітэт", член Саюза журналістаў Беларусі.

ТУТ Я ВУЧЫЎСЯ ЖЫЦЦЮ

У 1975 годзе я паступіў на гісторыка-філалагічны факультэт Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Паколькі дагэтуль крыху працаваў у раённай газеце, то адразу наладзіў супрацоўніцтва са шматтыражкай "Гомельскі універсітэт". У будучым яно аказалася плённым.

Здарылася так, што маладая супрацоўніца газеты пайшла ў дэкрэтны водпуск. Пасаду, якая вызвалілася на гэты час, рэдактар газеты Уладзімір Паўлавіч Балога прапанаваў заняць мне. Але паколькі я перш за ўсё быў студэнтам, то па хадайніцтву рэдактара рэктар універсітэта Барыс Васільевіч Бокуць загадам дазволіў мне свабоднае наведванне заняткаў.

Перыяд працы пад кіраўніцтвам Уладзіміра Паўлавіча Балогі аказаўся хіба ці не лепшым ва ўсім маім жыцці. Я многаму ў яго навучыўся. Гэта быў настаўнік не толькі ў журналістыцы, але і па жыцці. Пасля мне давялося працаваць у многіх выданнях. Але нідзе, бадай, я не прайшоў такой жыццёвай школы, як у рэдакцыі "Гомельскага універсітэта".

Акрамя мяне з універсітэцкай шматтыражкай у тыя гады плённа супрацоўнічалі многія студэнты. Амаль усе яны сталі потым прафесійнымі журналістамі. Гэта, да прыкладу, загадчык аддзела Жлобінскай раённай газеты "Новае жыццё" Уладзімір Емяльяненка, адказны сакратар Сенненскай раённай газеты "Голас Сенненшчыны" Аляксандр Лазюк, галоўны рэдактар "Беларускай лясной газеты" Анатоль Зэкаў, рэдактар Гомельскай студыі тэлебачання Аляксандр Дубровскі і іншыя.

У дзень 30-годдзя газеты "Гомельскі універсітэт" усе мы — і я, і мае тавարышы-журналісты, выхадцы з Гомельскага дзяржаўнага універсітэта — бязмерна ўдзячны і газеце, і яе рэдактару Уладзіміру Паўлавічу Балогу. Дзякуй за тое, што мы былі некалі разам. Зрэшты, разам мы застаемся і зараз, бо журналістыка — гэта такая справа, якая з'ядноўвае на ўсё жыццё.

З юбілеем, мая родная газета!

Алег ШВЕДАЎ,
каментатар Галоўнай рэдакцыі інфармацыі БЕЛТА.

СЛОВА ДА ПЕРШАКУРСНІКАЎ

ГАЛОЎНАЕ — КЛОПАТ АБ ВАС

Сёння, дарагія першакурснікі, вы сталі паўнапраўнымі студэнтамі ГДУ імя Ф.Скарыны, які мае шмат выдатных традыцый. Перад вамі — цікавае, насычанае, захапляючае жыццё, актыўнымі ўдзельнікамі якога вы можаце стаць. Ва універсітэце дзейнічаюць розныя грамадскія арганізацыі, а самай масавай з іх з'яўляецца прафсаюзная, якая ўваходзіць у Федэрацыю прафсаюзаў Беларусі (ФПБ). Калі вы станеце добраахвотна членамі прафсаюза, будзеце карыстацца правам на абарону сваіх інтарэсаў з боку прафсаюзнай арганізацыі па такіх пытаннях як арганізацыя вучэбнага працэсу, вытворчай практыкі, абгрунтавання і своечасовага назначэння даплат да стыпендый і інш. Бясплатна або на льготных умовах вы зможаце карыстацца паслугамі бібліятэк, баз адпачынку, палацаў і дамоў культуры, спартыўных збудаванняў, лячэбна-прафілактычных устаноў, набываць прафсаюзныя пуцёўкі на лячэнне і адпачынак.

Прафсаюзны камітэт студэнтаў універсітэта дзейнічае на аснове заключанага з адміністрацыяй ГДУ Пагаднення, якое ўключае асноўныя сферы жыццядзейнасці студэнтаў — вучэбна-вытворчыя пытанні, матэрыяльнае забеспячэнне, вучэбная і працоўная дысцыпліна, ахова працы і здароўя студэнтаў, жыллёва-бытавыя праблемы, культурна-масавая і спартыўна-масавая работа.

Самым актыўным студэнтам, якія прымаюць удзел у прафсаюзнай рабоце ў ГДУ, у дадатак да асноўнай стыпендыі назначаецца стыпендыя прафсаюза.

Зрабіце свой выбар!

Н.КОЛТЫШАВА,
старшыня прафкома студэнтаў ГДУ.

Нашы юбіляры

ВУЧОНАСЦЬ — САЛОДКІ ПЛОД ГОРКАГА КОРАНЯ

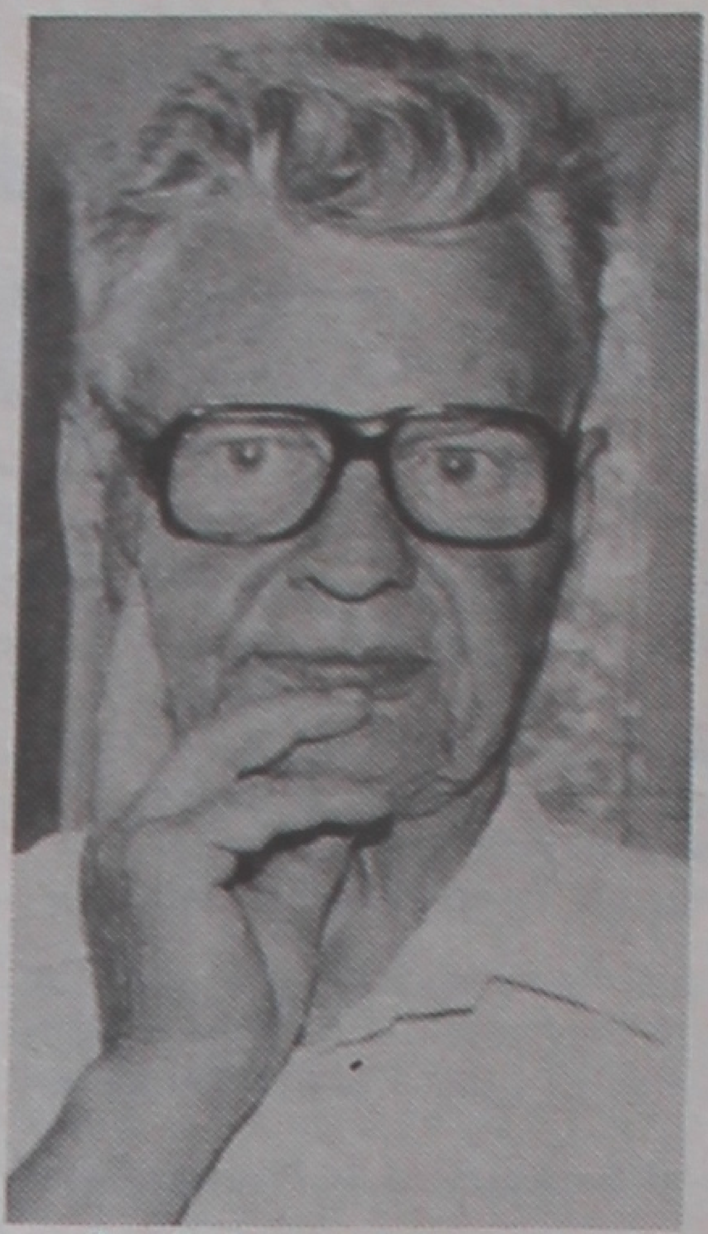

Споўнілася 75 гадоў вядомаму беларускаму вучонаму-моваведу, доктару філалагічных навук, прафесару Уладзіміру Васільевічу Анічэнку.

У.В.Анічэнка належыць да таго пакалення вучоных, чыя навукова-творчая дзейнасць пачалася ў 50-я гады, хто ўступаў у навуку з сур'ёзным жыццёвым вопытам, вопытам вайны. Ён нарадзіўся ў вёсцы Янаўка Хоцімскага раёна Магілёўскай вобласці ў мнагадзетнай працавітай сям'і. Да Вялікай Айчыннай вайны паспеў скончыць Хоцімскую сярэднюю школу. Наступныя пяць гадоў цесна звязаны з гадамі ваеннага ліхалецця: магілёўскі канцлагер, уцёкі, прымусовыя работы ў судэцкім горадзе Мост (Чэхія). Маладому хлопцу разам з іншымі вязнямі пашанцавала вырвацца з няволі і стварыць у Арліцкіх гарах партызанскі атрад "Эда", у складзе якога ён змагаўся да Дня Перамогі над фашысцкай Германіяй. Да 1946 года служыў у Савецкай Арміі супрацоўнікам армейскай газеты "Гвардзеец". Пасля звальнення ў запас — карэспандэнт ваўкавыскай гарадской газеты "Зара".

Прага да ведаў прывяла У.В.Анічэнку на філалагічны факультэт БДУ імя Леніна. Схільнасць да навуковай работы, якая праявілася яшчэ ў студэнцкую пару, была заўважана вядомым беларускім моваведам Марыяй Андрэеўнай Жыдовіч. Па яе рэкамендацыі быў студэнт стаў аспірантам Інстытута мовазнаўства імя Я.Коласа АН БССР, а ў 1955 годзе датэрмінова абараніў кандыдацкую дысертацыю. Гэта даследаванне і вызначыла кола яго навуковых інтарэсаў: гісторыя беларускай мовы і яе культурная роля ў розныя гістарычныя перыяды развіцця.

Праца ў Акадэміі навук — гэта гады станаўлення вучонага-даследчыка, які ўрываецца ў асяроддзе вядомых, прызнаных аўтарытэтаў у галіне гісторыі роднай мовы са сваім прынцыповым падыходам да вырашэння складаных і часам супярэчлівых лінгвістычных праблем. Яскравым сведчаннем гэтага з'явілася абарона доктарскай дысертацыі "Беларуска-украінскія пісьмова-моўныя сувязі". Гэта кніга — выразная ілюстрацыя навуковага метаду прафесара Анічэнкі.

У 1970 годзе па рэкамендацыі Кандрата Крапівы Уладзімір Васільевіч быў накіраваны ў Гомельскі дзяржаўны універсітэт на пасаду загадчыка кафедры рускай і беларускай моў. Затым тут ён стаў загадчыкам кафедры беларускай мовы.

У.В.Анічэнка стварыў навуковую школу з ліку сваіх вучняў, кандыдатаў і дактароў філалагічных навук (а іх у яго каля 25), якія плённа працуюць у галіне беларускага і параўнальнага мовазнаўства не толькі на Гомельшчыне, у розных вышэйшых навучальных установах Беларусі, але і за яе межамі. Менавіта дзякуючы яго настойлівасці на кафедры беларускай мовы была распачата ўсебаковая праца па вывучэнні Усходняга Палесся, што вылілася ў выданні шматлікіх рэгіянальных слоўнікаў.

Справай усяго жыцця прафесара Анічэнкі было і застаецца вывучэнне і прапаганда творчай спадчыны ўсходнеславянскага першадрукара і асветніка Францыска Скарыны. Яго пяру належыць вялікая колькасць артыкулаў, прысвечаных мове нашага знакамітага земляка. Асобна трэба адзначыць шматгадовую трохтомную капітальную працу "Слоўнік мовы Скарыны". Тут сабрана ўсё лексічнае багацце прадстаўніка беларускага Адраджэння XVI стагоддзя. Гэта невычэрпная крыніца для даследчыкаў. І невыпадкова, што ў 1986 годзе за цыкл прац "Лінгвістычная Скарыніяна" У.В.Анічэнка быў адзначаны Дзяржаўнай прэміяй Беларусі ў галіне навукі і медалём імя Ф.Скарыны. У значнай ступені навуковы аўтарытэт прафесара Анічэнкі садзейнічаў прысваенню імя Ф.Скарыны Гомельскаму дзяржаўнаму універсітэту.

Значнае месца ў навуковай дзейнасці У.В.Анічэнкі займае і вывучэнне мовы класіка беларускай літаратуры Янкі Купалы. Пад кіраўніцтвам Уладзіміра Васільевіча калектывам лексіколагаў падрыхтаваны да друку 8-томны "Слоўнік мовы Янкі Купалы", дзе паказана лексічнае багацце народнага паэта Беларусі, яго цесная сувязь з агульнанароднай мовай.

Сваю навуковую дзейнасць прафесар Анічэнка паспяхова спалучае з педагагічнай. Ён ахвотна дапамагае сваім вучням авалодаць навыкамі філалагічнага аналізу.

Як вучоны, прафесар Анічэнка вядомы далёка за межамі нашай краіны. Прынцыповыя навуковыя палажэнні выказваў ён у дыскусіях на міжнародных з'ездах славістаў у Кіеве (1983г.), Сафіі (1988г.), Кракаве (1998г.). Глыбей распазнаць беларускую мову, яе функцыянальную ролю ў грамадстве і месца ў сусветным моўным супольніцтве дапамагалі замежныя лекцыі вучонага. З цікавасцю іх слухалі студэнты Лонданскага, Зальцбургскага (Аўстрыя), Ягелонскага, Віленскага, Браціслаўскага, Карлава (Прага) універсітэтаў.

Уладзімір Васільевіч не толькі педагог, вучоны, але і арганізатар навукі. Доўгі час ён быў членам спецыялізаванага савета па абароне дысертацый пры БДУ і Інстытуце мовазнаўства імя Я.Коласа, цяпер узначальвае савет па абароне кандыдацкіх дысертацый пры нашым універсітэце. На працягу амаль 30 гадоў ён нязменны рэдактар штогодніка "Беларуская мова", аўтар і навуковы кансультант разнастайных энцыклапедычных выданняў.

Навуковая і грамадская дзейнасць прафесара Анічэнкі адзначана медалямі "За працоўную доблесць", імя Ф.Скарыны, ганаровым званнем заслужанага дзеяча навукі БССР, Дзяржаўнай прэміяй Беларусі ў галіне навукі. Як удзельнік Вялікай Айчыннай вайны ён узнагароджаны ордэнамі Айчыннай вайны II ступені і "Чэхаславацкі партызан".

Уладзімір Васільевіч сустрэў сваё 75-годдзе захопленым планамі новых даследаванняў. Калегі, вучні горача жадаюць яму добрага здароўя і новых навуковых знаходак.

Шчасця Вам, Прафесар!

У.БОБРЫК, дэкан філалагічнага факультэта,
А.ПАРУКАЎ, дацэнт кафедры беларускай мовы.

СТАНУЦЬ СПЕЦЫЯЛІСТАМІ НОВАГА СТАГОДДЗЯ

Да вынікаў уступных экзаменаў — 99 ва універсітэт

Мінуў месяц, як завяршыліся ўступныя экзамены ў наш універсітэт. Яны прынеслі шмат перажыванняў і хваляванняў не толькі абітурыентам, але і іх бацькам. Для самых падрыхтаваных усё скончылася бязмежнай радасцю — паспяхова пераадолены конкурсны бар'ер, прадставілася магчымасць набываць абраныя спецыяльнасці, каб ужо ў новым стагоддзі найбольш эфектыўна прымяняць на практыцы свае прафесійныя веды.

Тыя ж, хто сёлета не здолеў ажыццявіць сваю мару, не павінны расчаравацца. Ім трэба больш грунтоўна рыхтавацца да наступных выпрабаванняў. Настойлівасць і мэтанакіраванасць гарантуюць перамогу ў конкурснай барацьбе.

Сёння ж рэктарат, грамадскія арганізацыі, выкладчыкі і студэнты горача віншуюць чарговае папаўненне нашага універсітэта, жадаюць першакурснікам добрай і выдатнай вучобы, актыўнага ўдзелу ва ўзбагачэнні і памнажэнні лепшых традыцый вядучай вышэйшай навучальнай, навуковай і культурнай установы Беларускага Палесся.

Вы, дарагія першакурснікі, павінны заўсёды памятаць і ганарыцца тым, што паступілі на вучобу ў ГДУ ў тройчы юбілейны для яго год. Сёлета мы адзначым 70-годдзе, як была прынята пастанова аб адкрыцці нашай ВНУ, на базе якой 30 гадоў таму быў створаны другі ў Беларусі універсітэт, які адзінаццаты год з гонарам носіць імя славутага славянскага першадрукара, вучонага і асветніка Францыска Скарыны. Сёння 30-гадовы юбілей адзначае і наша газета "Гомельскі універсітэт".

Новыя спецыяльнасці і адзнакі

Даведзеным для нашага універсітэта планам сёлета за дзяржаўныя сродкі навучання прадугледжвалася набраць 990 першакурснікаў — на 15 больш, чым летась. Да 27 раней існуючых дабавілася яшчэ адна спецыяльнасць — "Сусветная эканоміка і міжнародныя эканамічныя адносіны". Яе адкрыццё прадыктавана патрэбнасцю ў такіх спецыялістах пасля набыцця нашай краінай суверэнітэту і незалежнасці і яе шырокага выхаду на міжнародную эканамічную арэну. Пры гэтым для гарадскіх і сельскіх абітурыентаў быў устаноўлены паасобны конкурс.

Адметнасцю цяперашніх уступных экзаменаў з'явілася ўстанаўленне новых адзнак — "3,5" і "4,5" — пры ацэнцы пісьмовых работ і ў парадку эксперымента па вуснаму экзамену па "Беларускай мове і літаратуры са спецыялізацыяй "Англійская мова".

Каб забяспечыць роўныя правы і магчымасці для правядзення ўступных экзаменаў, ва універсітэце, як і ў папярэднія гады, працавалі патрабавальныя і разам з тым добразычлівыя камісіі Камітэта дзяржаўнага кантролю, найбольш вопытных педагогаў Гомеля, вобласці і інш.

Для паступлення ў ГДУ былі пададзены дакументы ад 1871 абітурыента (летась — 2151) Беларусі і Расіі. На кожнае месца прэтэндавала 1,9 чалавека — на 0,35 менш мінулагодняга.

У ліку першых атрымалі права быць залічанымі на першы курс 65 слухачоў падрыхтоўчага аддзялення, якія здалі выпускныя экзамены без здавальняючых адзнак.

Напярэдадні асноўных іспытаў адбылося субяседаванне з медалістамі сярэдніх школ найбольш пацярпелых ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС раёнаў Гомельшчыны. 49 такіх абітурыентаў былі рэкамендаваны да залічэння на педагагічныя спецыяльнасці.

Без экзаменаў былі залічаны ва універсітэт таксама 10 пераможцаў рэспубліканскіх і абласных і 33 — універсітэцкіх прадметных алімпіяд.

Усіх астатніх абітурыентаў чакала нялёгкае выпрабаванне на вусных і пісьмовых іспытах.

Перад выпрабаваннем на веды

Самы высокі конкурс склаўся на спецыяльнасць "Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт" — 2,85 чалавека на месца. Але яе абітурыенты аказаліся найменш падрыхтаванымі: уступныя экзамены вытрымалі толькі 42 працэнты паступаўшых.

Другі паказчык прыпадае на новую спецыяльнасць "Сусветная эканоміка і міжнародныя эканамічныя адносіны". За права заняць адно з 20 планавых месц змагаўся 51 прэтэндэнт на набыццё сучаснай прэстыжнай прафесіі.

Па 2,5 чалавека на месца была конкурсная планка на спецыяльнасцях "Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве" і "Фізічная культура і спорт". Усяго на адну дзесятую гэты паказчык быў меншы ў паступаючых на спецыяльнасць "Псіхалогія" і яшчэ на пяць сотых — у будучых эколагаў.

Самая большая колькасць абітурыентаў — 170 — падалі заявы на правазнаўства — 2,25 чалавека на месца. Такі ж конкурс зафіксаваны сёлета і на спецыяльнасць "Камерцыйная дзейнасць". Амаль раўназначным ён быў і яшчэ на адну эканамічную спецыяльнасць — "Фінансы і крэдыт".

Паглыбляць веды па нямецкай мове жадалі 53 абітурыенты, у 25 з якіх мэта здзейснілася.

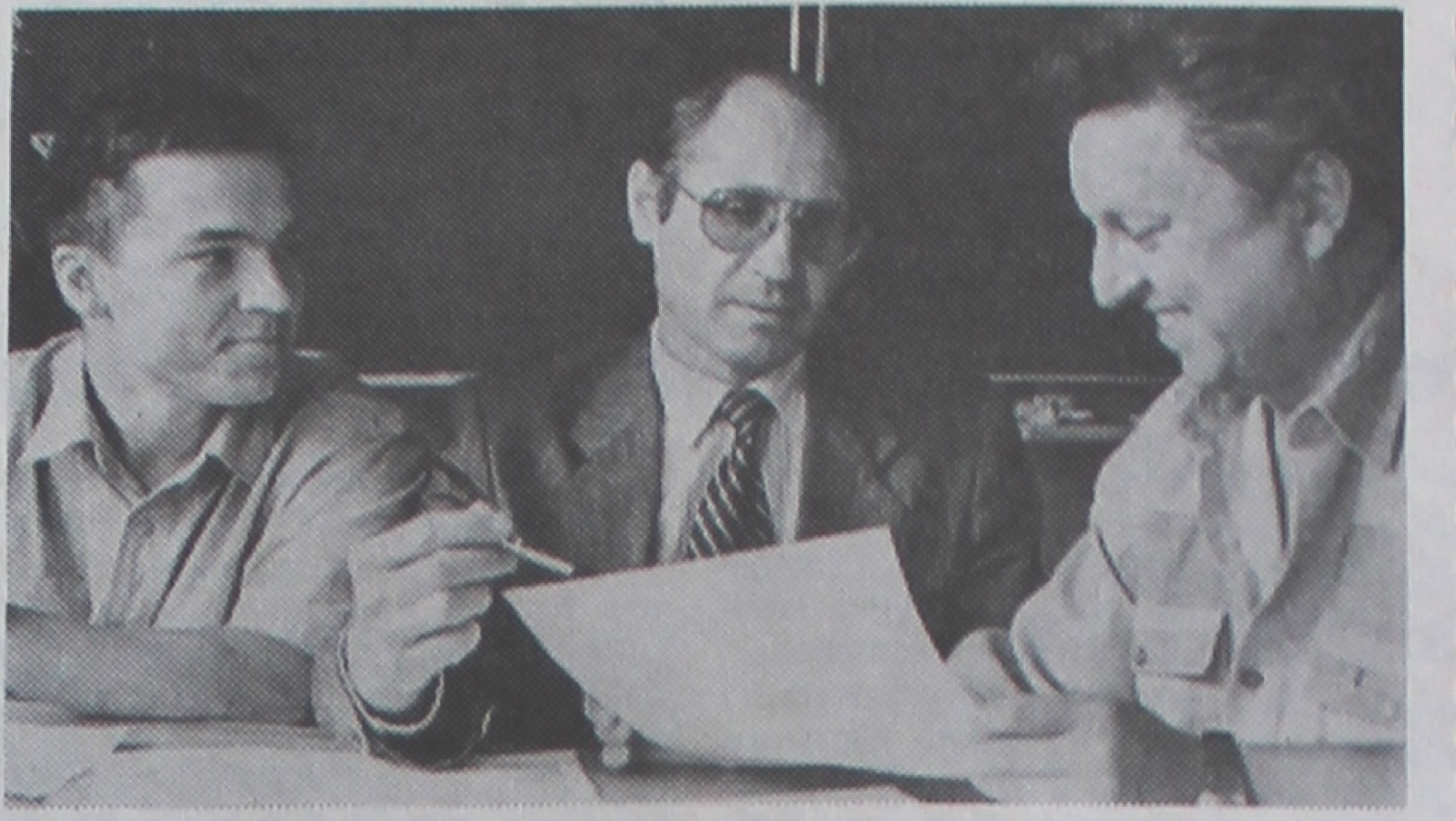

Член дзяржаўнай камісіі, галоўны спецыяліст Камітэта дзяржаўнага кантролю па Гомельскай вобласці У.М.Лапуноў (у цэнтры), старшыня прадметнай камісіі дацэнт У.М.Семянчук (злева) і член грамадскай камісіі настаўнік гомельскай СШ № 69 У.Я.Еўдакімовіч абмяркоўваюць вынікі ўступнага экзамена па матэматыцы.

Аднолькавым аказаўся конкурс — па 2 чалавекі на месца — на філалагічныя спецыяльнасці "Руская мова і літаратура" і "Беларуская мова і літаратура".

Агульнаму сярэднеуніверсітэцкаму паказчыку — 1,9 чалавека на планавае месца — адпавядае конкурс на спецыяльнасці "Прыкладная матэматыка" і "Біялогія". Адпаведна 1,8 і 1,75 ён быў на спецыяльнасцях "Руская мова і літаратура" са спецыялізацыяй "Беларуская мова і літаратура", "Англійская мова" і "Геаграфія".

На кожнае вакантнае месца на спецыяльнасці "Гісторыя", "Гісторыя і англійская мова" прэтэндавалі адпаведна 1,7 і 1,45 чалавека на месца.

Асобна хочацца сказаць пра спецыяльнасць "Беларуская мова і літаратура" са спецыялізацыяй "Англійская мова". На яе паступаў 41 чалавек. Толькі двое з іх не вытрымалі экзаменаў. Гэта самы высокі працэнт паспяховасці ва універсітэце на сёлетніх уступных выпрабаваннях. Дарэчы, конкурс тут быў невысокі: 1,6 чалавека на месца.

Не зусім напружанай была барацьба ў будучых геолагаў. На 25 планавых месц паступіла 38 заяў. Для 13 абітурыентаў экзамены аказаліся не пад сілу. Тыя, хто вытрымаў іх, засталіся без канкурэнтаў.

Па пяці спецыяльнасцях рыхтуе маладыя кадры фізічны факультэт. Аднак за апошнія гады яго прэстыжнасць рэзка ўпала. Не сталі выключэннем і сёлетнія ўступныя экзамены. Тут зноў быў самы нізкі конкурс — у межах ад 1,2 да 1,5 чалавека на месца. Апошняя лічба адносіцца да спецыяльнасці "Фізічная электроніка", на якую пасля праверкі на веды па набраных балах не прайшлі ўсяго 2 чалавекі. На астатнія чатыры спецыяльнасці названага факультэта экзамены вытрымалі (магчыма, з пэўнай нацяжкай) па 25 чалавек. І ўсе яны сталі першакурснікамі.

Стракатасць прахадных балаў

Наколькі ўспамінаецца, перад уступнымі экзаменамі многія абітурыенты і іх бацькі цікавяцца прахаднымі баламі на тую ці іншую спецыяльнасць. Скажам адразу: загадзя адказаць дакладна на гэта пытанне проста немагчыма. Прахадныя балы залежаць ад некалькіх фактараў. Тут і колькасць абітурыентаў на планавыя месцы, і ўзровень ведаў паступаючых, іх псіхалагічная ўстойлівасць і некаторыя іншыя патрабаванні да іспытуемых. Каму з іх пашчасціць стаць першакурснікамі, вызначаюць канчатковыя вынікі экзаменаў, якія прадугледжаны ўступнымі правіламі іх правядзення.

Сёлета самы высокі прахадны бал склаўся адпаведна на спецыяльнасцях "Англійская мова" — 17,5 (летась 16) і "Нямецкая мова" — 17 (15), "Правазнаўства" — 16 (17), для паступлення на якія здавалі па чатыры экзамены.

На сем спецыяльнасцей неабходна было набраць па 12,5 бала. Гэта — "Беларуская мова і літаратура" са спецыялізацыяй "Англійская мова" (у мінулым годзе — 13), "Матэматыка" (11), "Гісторыя" з дадатковай спецыяльнасцю "Англійская мова" (12), "Экалогія" (12), "Псіхалогія" (11), "Біялогія" (9), "Фізічная культура і спорт" (12). Варта зазначыць, што сёлета найбольш прыкметна — на 3,5 бала — узрос прахадны рубеж на біялагічны факультэт, які ў папярэднія два гады па гэтаму паказчыку быў сярод адстаючых.

12 балаў сталі прахаднымі на спецыяльнасці "Беларуская мова і літаратура" (13), "Сусветная эканоміка і міжнародныя эканамічныя адносіны" (для гарадскіх абітурыентаў), "Прыкладная матэматыка" (12), "Гісторыя" (13).

Парадаваліся і тыя абітурыенты, якія набралі па 11,5 бала пры паступленні на спецыяльнасці "Руская мова і літаратура" (12), "Руская мова і літаратура" са спецыялізацыяй "Беларуская мова і літаратура" (12), "Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве" (12), "Прыкладная матэматыка" (12).

Прапускнымі ва універсітэт аказаліся набраныя 11 балаў на спецыяльнасці "Фінансы і крэдыт" (12) і "Геаграфія" (14). Звярніце ўвагу на апошнюю з іх, дзе зафіксавана найбольшае зніжэнне прахадного бала.

Пакуль што не набыла папулярнасці спецыяльнасць "Фізічная электроніка", на якую дастаткова было набраць 10,5 бала пры леташніх 11. Аналагічныя вынікі і на спецыяльнасці "Бухулік, аналіз і аўдыт".

Двух троек і адной чацвёркі хапіла для таго, каб быць залічаным на спецыяльнасці "Камерцыйная дзейнасць" (12), "Фізіка" — педагагічнае аддзяленне (11), "Фізіка" з дадатковай спецыяльнасцю "Тэхнічная творчасць" (10), "Аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі" (12).

Для абітурыентаў з сельскай мясцовасці, якія паступалі на спецыяльнасць "Сусветная эканоміка і міжнародныя эканамічныя адносіны", прахаднымі аказаліся 9,5 бала.

Абітурыенты спецыяльнасці "Геалогія і разведка карысных выкапняў" і вытворчага аддзялення фізічнага факультэта зоймуць месцы ў аўдыторыях, здаўшы ўступныя экзамены толькі на "здавальняюча". Гэта адпаведна на два і адзін бал менш, чым летась.

У цэлым жа па універсітэту ў параўнанні з леташнім прахадныя балы аказаліся вышэйшымі па 8 спецыяльнасцях, а па 17 — ніжэйшымі. На 17 спецыяльнасцей залічаны абітурыенты з паўпрахаднымі баламі. Гэта не тычыцца "Рускай мовы і літаратуры" са спецыялізацыяй "Беларуская мова і літаратура", "Камерцыйнай дзейнасці", "Фінансаў і крэдыту", "Сусветнай эканомікі і міжнародных эканамічных адносін" для сельскіх абітурыентаў, "Прыкладной матэматыкі", "Фізікі" з дадатковай спецыяльнасцю "Тэхнічная творчасць", АСАІ, "Гісторыі", "Геаграфіі", "Біялогіі".

"За бартом" — медалісты

На працягу многіх гадоў вядзецца размова аб тым, што страчваюць сваю каштоўнасць залатыя і сярэбраныя медалі, якія выдаюцца значнай колькасці выпускнікоў школ. Сведчаннем таму — вынікі ўступных экзаменаў у ВНУ Беларусі, у тым ліку і ў наш універсітэт. Цяжка пералічыць усіх уладальнікаў гэтых ганаровых узнагарод, не здолеўшых на адказных іспытах пацвердзіць свае выдатныя веды. І яшчэ не бяда, калі выстаўляецца становучая адзнака. Трывогу выклікаюць нярэдкія правалы медалістаў, тое, што некаторыя з іх не могуць адказаць на элементарныя пытанні.

Прыкладаў для пацвярджэння сказанага больш чым дастаткова. У прыватнасці, сёлета ў наш універсітэт паступалі 384 медалісты. З іх сваю запаветную мару ажыццявілі 283 або 73,7 працэнта. Толькі па васьмі спецыяльнасцях у лік першакурснікаў залічаны ўсе паступаючыя медалісты. Сярод іх — дзве рускага аддзялення філфака. Варта назваць і спецыяльнасць "Матэматыка". На яе паступала найбольшая колькасць медалістаў — 46, з якіх 42 сталі першакурснікамі. Ад іх колькасці гэта складае 57,3 працэнта — самы высокі паказчык па універсітэту.

Значна адрозніваецца гэта лічба па юрыдычнаму факультэту. Сёлета на яго паступала 42 медалісты. Экзамены і прахадны бал аказаліся пад сілу толькі 23 з іх.

Многія медалісты, якія сёлета паступалі ва універсітэт, не справіліся з экзаменамі па пісьмовай матэматыцы, біялогіі і некаторых іншых дысцыплінах.

Не лепшым чынам зарэкамендавалі сябе і ўладальнікі дыпломаў з адзнакай, якія былі выдадзены нашым абітурыентам па заканчэнні сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў і ПТВ. З 13 паступаючых толькі 7 атрымалі права набываць вышэйшую адукацыю ў ГДУ.

Члены прыёмнай камісіі па матэматыцы (злева направа) дацэнты А.Ф.Каморнікаў і А.В.Бузланаў прымаюць экзамен у Мікалая Кончыца. Яго веды ацэнены вышэйшым балам. Мікалай стаў студэнтам спецыяльнасці "Аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі".

Ва універсітэт залічаны

- На аснове поўнай аплаты за навучанне — 140 чалавек.
- 407 юнакоў і дзяўчат, якія закончылі падрыхтоўчае аддзяленне і падрыхтоўчыя курсы ГДУ, спецкласы.
- 309 абітурыентаў сталі першакурснікамі па мэтаваму кантрактнаму набору.
- 108 першакурснікаў закончылі ліцэі і гімназіі.
- Працэнт вытрымаўшых уступныя экзамены і залічаных сельскіх абітурыентаў — 48,4, гарадскіх — 40,2.
- З працоўным стажам не менш 2-х гадоў з паступаючых 17 чалавек прайшлі па льготнаму конкурсу 2.
- Ва універсітэт паступаў 71 грамадзянін Расійскай Федэрацыі. Як і летась, права вучыцца ў вядучай ВНУ Беларускага Палесся атрымалі 22 чалавекі. Па трое з іх будуць набываць вышэйшую адукацыю на юрфаку і факультэце фізічнай культуры і спорту.

По дадзеных прыёмнай камісіі матэрыял да публікацыі падрыхтаваў Ул. БАЛОГА.
Фота М.Бяльковіча.

Успаміны аб практыцы

ПАГЛЯДЗІ, ЯКОЕ ЛЕТА!..

Якая дзіўная і прывабная пара — лета. Хтосьці ездзіў у санаторый, хтосьці добра бавіў час дома з сябрамі, нехта рыхтаваўся да ўступных экзаменаў. Але ж адно несумненна, што вясёласці хапала на ўсіх.

А восьстудэнты першага курса філалагічнага факультэта адпраўляліся на практыку па вуснай народнай творчасці ў вёскі Грабаўка і Клімаўка Гомельскага раёна.

На першы позірк усё здавалася сумным і маркотным. Сталася ж так, што лета для многіх запамяталася надоўга. Усё гэта ад таго, што побач былі добрыя людзі і надзейныя сябры. Некаторыя на практыцы прыдбалі новых таварышаў. І, канешне, лепш пазналі сваіх аднакурснікаў. А ўсё гэта суправаджалася цікавымі прыгодамі, гумарам і весялосцю, што дало новыя ідэі, жаданні і памкненні, падаравала зарад бадзёрасці, можа, не на адзін год.

Не забыць нам ветлых позіркаў бабуль-працаўніц, іх жадання дапамагчы ў нашай справе; не забыць агульных абедаў з самым смачным у свеце салам і хлебам; не забыць чыгунікі, якая падаравала столькі весялосці.

Усе мы — і студэнты, і выкладчыкі — сталі адзінай сям'ёй, у якой агульныя перашкоды і цяжкасці. Але яны нам ужо ні па чым, бо разам мы — сіла. І каб толькі хто ведаў, як прыемна адчуваць сябе адным з членаў гэтай сям'і.

І няхай адміністрацыі цяжка было фінансава забяспечыць нашу практыку, але ніякія рублі не змогуць купіць і адзін дзень той асалоды, узрушэння і задавальнення, якія мы атрымалі ў час яе правядзення. Душа спявала, радавалася, перажывала небывалы ўздым. Што ж тычыць цяжкасцей, то яны яднаюць, робяць дабрэй і бліжэй адзін да аднаго.

Прыйшоў верасень. Сустракаецца зноў наша вялікая сям'я. Успамінаючы былыя вясёлыя дні лета і нараджаюць новую радасць. Так свет стане больш святлейшым, а жыццё — дабрэйшым. Ці ж гэта не шчасце?!

С. ПАДСАСОННЫ,
студэнт групы РБ-23 філалагічнага факультэта.

З ПАВАГАЙ ДА РОДНАЙ МОВЫ І ГІСТОРЫІ

Пасля гарачай пары летняй экзаменацыйнай сесіі мы, студэнты II курса філалагічнага факультэта, ездзілі на дыялекталагічную практыку. Яна была вельмі цікавай па сваёй мэце і даволі насычанай па тым матэрыяле, які мы сабралі.

Наша група была накіравана ў Рэчыцкі раён, у якім мы вызначылі тыя вёскі, дзе неабходна было сабраць гідронімы, тапонімы, заонімы і айконімы. Мы збіралі матэрыял у вёсках Белае Балота, Капань, Сітнякі, Дунай, Чыжоўка і Якімаўка. Важна зазначыць і той факт, што вёска Якімаўка мае так званую вёску-двайніка. Уся справа ў тым, што ёсць станцыя Якімаўка, а ёсць і сама вёска Якімаўка, але яна знаходзіцца ў Чыжоўцы. Назвы такіх пасяленняў як Якімаўка, Белае Балота, Сітнякі даюць нам неблагую падставу паразважаць накомт іх паходжання. Напрыклад, назва Якімаўка, па словах вяскоўцаў, паходзіць ад імя першага пасяленца і заснавальніка гэтай вёскі Якіма. Ці скажам Сітнякі. Калі мы спыталі ў жыхароў, што абазначае гэтая назва, амаль ніхто не змог даць пра яе ніякіх звестак. У большасці выпадкаў адказвалі: "Не ведаю". На шчасце, засталіся яшчэ людзі (гэта пераважна бабулькі ва ўзросце 78-80 гадоў), якія памятаюць свой род і з павагай берагуць усё тое, што засталося ў спадчыну ад дзядоў і бацькоў. Менавіта яны і паведамілі нам аб тым, што назва Сітнякі паходзіць ад сітняга хлеба, які тут выпякаўся. Цікавы і той факт, што раней вёскі Сітнякі і Дунай (паходжанне назвы апошняй дакладна не высветлена) знаходзіліся ва ўладаннях пана Будзіноўскага. Жыхары расказваюць, як аднойчы пан загадаў выкапаць канаву, каб зрабіць граніцу сваіх уладанняў. Яна ёсць і зараз і называецца Будзіноўская канава.

Мы вельмі ўдзячны кіраўніку нашай практыкі Леаніду Пятровічу Кузьмічу за тое, што сваім прыкладам ён навучыў нас уважліваму падыходу да старых людзей, з вялікай павагай ставіцца да роднай мовы, яе гісторыі. Сваёй фізічнай вынослівасцю і цярплівасцю паказваў прыклад нам — дваццацігадовым.

І.БАДУНОЎ,
студэнт гр.БА-33 філалагічнага факультэта.

У ЗЯЛЁНЫМ ЦУДОЎНЫМ ЦАРСТВЕ

Можна сказаць, пашанцавала сёлета студэнтам біяфака, якія спецыялізуюцца на кафедры батанікі і фізіялогіі раслін. Вучэбная практыка трэцяй- і чацвёртакурснікаў праходзіла на працягу тыдня ліпеня ў Цэнтральным батанічным садзе НАН Беларусі.

Было тут на што паглядзець будучым батанікам — работнікамі сада сабрана найбагацейшая калекцыя раслін з усіх прыродных і кліматычных паясоў планеты. Студэнты пазнаёміліся з флорыстычным саставам аранжарэйных раслін, якія здзівілі іх сваёй прыгажосцю і разнастайнасцю.

Вельмі пазнавальнай была экскурсія студэнтаў і ў Інстытут генетыкі і цыталогіі, дзе яны даведаліся аб апошніх распрацоўках беларускіх вучоных у галіне раслінаводства.

(Наш кар.)

Думкі ўслых

АДПАЧЫЛІ? ПА МЕРЫ МАГЧЫМАСЦІ

Лета... З якой нецярплівасцю ўсе мы яго чакаем, звязваем з ім свае лепшыя спадзяванні — на выдатнае надвор'е, запамінальны цікавы адпачынак. І як шкада, што яно пралятае вельмі хутка, як адно імгненне, нават і азірнуцца не паспяваеш. Што ж прынесла яно нам, лецейка краснае, сёлета?

Калі гаварыць пра надвор'е, дык было яно надзвычай гарачым і так часта хацелася выратавальнай прахалоды дажджу. Што ж датычыць адпачынку на ўзбярэжжы Чорнага мора, каля беларускіх рэк і азёраў па санаторных пуцёўках, мары на гэта, на жаль, у многіх так і засталіся няздзейсненымі. Былі яшчэ варыянты — адправіцца ў Крым, Адэсу, Балгарыю, у далёкія іншыя экзатычныя краіны. Гэтыя пуцёўкі можна было набыць у турыстычных камерцыйных фірмах, якія так стараліся рэкламаваць іх нам штодзённа — і па радыё, і ў перыядычным друку. Але цэны на іх у "зялёным" даляравым эквіваленце былі многім з нас не па кішэні.

Давялося, мужна пераадольваючы ў сабе прагу да летніх далёкіх падарожжаў, пераключыцца на шляхі-дарогі мясцовага значэння. Прыгарадныя цягнікі і аўтобусы паімчалі нас на дачныя ўчасткі, дзе мы павялі ў літаральным сэнсе слова барацьбу за ўраджай — змагаліся з ненажэрным каларадскім жукам, пасціліся, выцягвалі сотні літраў вады пад раслінныя культуры, якія пасадзілі на сваіх зямельных надзелах. А калі выпадала вольная хвілінка ў такіх клопатах, нас цягнула ў лес ці на рэчку, якія, на шчасце, у многіх былі побач з дачай. На паляніцы, прагрэтай гарачым сонейкам, суніцы здаваліся смачней і саладзей за ўсё на свеце, а зарасінкі маліны шчодра аддавалі свае ягады, якія мы перагаварылі потым у выдатны лекавы сродак на зіму. Ды не толькі за ягадамі ішлі мы ў лес, а каб паслухаць усе гукі — шум сасноў, перастук дзятлаў, шчабятанне птушак, падыхаць яго гаючым паветрам, якое здымала любую стому.

Прыносілі жаданую прахалоду ў спякотныя летнія дні дачнікам рэчка ці азярцо, што былі побач. Можна было і пазагараць, і рыбкі пры жаданні на ранішняй і вячэрняй зорцы вудай налавіць, а потым з задавальненнем есці юшку, якая пахла дымком з кастра.

Дык можа і не трэба моцна шкадаваць, што не трапілі ў свой чарговы і доўгачаканы водпуск на зямлю іншую, экзатычную?

Т.ДУБЯК.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:
— рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства — асістэнта;
— крымінальнага права і працэсу — асістэнта;
— беларускай мовы — дацэнта (3);
— беларускай літаратуры — дацэнта;
— беларускай культуры — заг.кафедры;
— тэарэтычнай фізікі — дацэнта;
— агульнай фізікі — ст.выкладчыка;
— аздараўленчай і лячэбнай фізкультуры — заг.кафедры, дацэнта;
— бухуліку, кантролю і АГД — дацэнта (2);
— англійскай мовы — ст.выкладчыка;
— тэорыі і практыкі англійскай мовы — ст.выкладчыка (2);
— геалогіі і разведкі карысных выкапняў — асістэнта;
— вышэйшай матэматыкі — дацэнта;
— ВМ і праграміравання — дацэнта (2);
— матэматычнага аналізу — дацэнта;
— фізіялогіі чалавека і жывёлін — ст.выкладчыка;
— геаграфіі — дацэнта.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699, г.Гомель, вул.Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

ГОМЕЛЬСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Ф.СКОРИНЫ ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ НА 1999 ГОД ПО СЛЕДУЮЩИМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ:

с отрывом от производства

теория вероятностей и математическая статистика; математическая логика, алгебра и теория чисел; механика деформируемого твердого тела; теоретическая физика; радиофизика; оптика; физика ядра и элементарных частиц; аналитическая химия; ботаника; физиология человека и животных; материаловедение в машиностроении; применение вычислительной техники, математического моделирования и математических методов в научных исследованиях; политическая экономия; экономика и управление народным хозяйством; белорусская литература; белорусский язык; русский язык; общая педагогика; теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры;

без отрыва от производства

физика твердого тела; аналитическая химия; экология; применение вычислительной техники, математического моделирования и математических методов в научных исследованиях; политическая экономия; белорусская литература; белорусский язык; теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры.

В аспирантуру с отрывом от производства принимаются лица, имеющие высшее образование и склонность к научным исследованиям. К вступительным экзаменам в аспирантуру приемной комиссией могут быть допущены лица, имеющие опыт практической работы, и выпускники вузов (фамультетов) при условии высокого уровня академической подготовки).

Условия приема и обучения в аспирантуре иностранных граждан регулируются межгосударственными соглашениями, договорами с зарубежными гражданами и организациями, осуществляющими подготовку кадров высшей научной квалификации.

Лица, поступающие в аспирантуру, подают на имя ректора заявление и прилагают следующие документы:
- личный листок по учету кадров, автобиографию и три фотографии размером 4х6 см;
- список и копии опубликованных научных работ, изобретений, патентов и список отчетов о выполненных исследованиях и разработках; лица, не имеющие опубликованных научных работ, изобретений и патентов, представляют научные доклады (рефераты) по избранной теме в соответствии со специальностью;
- выписку из протокола заседания совета (факультета) высшего учебного заведения для лиц, рекомендованных в аспирантуру непосредственно после окончания высших учебных заведений;
- копии диплома о высшем образовании и выписки из зачетной ведомости;
- выписку из трудовой книжки;
- копии документов о сдаче кандидатских экзаменов (при наличии поступающих в аспирантуру сданных кандидатских экзаменов);
- паспорт, диплом об окончании высшего учебного заведения и документы о сдаче кандидатских экзаменов предъявляются лично.

Лица, поступающие в аспирантуру по направлению организаций, дополнительно представляют проект договора между направляющей стороной и организацией, осуществляющей подготовку кадров высшей научной квалификации.

Поступающие в аспирантуру сдают вступительные экзамены по специальности, иностранному языку и философии в объеме действующих программ для высших учебных заведений.

Лица, сдавшие полностью или частично кандидатские экзамены, освобождаются от соответствующих вступительных экзаменов и пользуются преимущественным правом зачисления в аспирантуру по конкурсу.

Кроме того, преимущественным правом на зачисление при равном количестве баллов пользуются лица, имеющие:
- более высокую оценку на вступительном экзамене по специальности;
- опубликованные работы;
- стаж работы по специальности после окончания вуза;
- более высокую оценку за реферат, представленный при отсутствии опубликованных работ;
- лауреаты республиканского смотра-конкурса студенческих научных работ и республиканских научных конференций.

Лица, успешно сдавшие вступительные экзамены, но не прошедшие по конкурсу, могут быть зачислены в аспирантуру на платной основе.

Лица, зачисленные в аспирантуру с отрывом от производства, обеспечиваются стипендией. Прием документов с **9 августа** до **10 сентября 1999 года**. Вступительные экзамены проводятся с **1** по **30 октября 1999 года**.

Документы направлять по адресу: 246699, г.Гомель, ул. Советская, 104, Гомельский государственный университет имени Ф.Скорины, комната 4-11.

РЕКТОРАТ.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНІК -- Гомельскі дзяржаўны універсітэт імя Ф.Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Зарэгістравана ў Дзяржкамдруку 26 чэрвеня 1996г. Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты -- прафком студэнтаў.

Газета набрана і сверстана на настольно-издательском комплексе ИВЦ ГГУ, отпечатана на фабрике "Полеспечать", г.Гомель, ул. Советская, 1.

Якасць друку адпавядае якасці арыгіналу заказчыка.

Рэдактар Уладзімір БАЛОГА

Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.000 экз.
Заказ 424.
Падпісана да друку ў 15.00 27.08.1999 г.